

JERZY JAKUBÓW w poszukiwaniu
ksylografu

JERZY JAKUBÓW
 w poszukiwaniu ksylografu

GALERIA SZTUKI BWA
 w Jeleniej Górze
 czerwiec 2011

Zanurzenie w materii, w konkretności - to bardzo charakterystyczne i wspólne we wszystkich poczynaniach artystycznych Jerzego Jakubów. Choćby przedmiotem „rozważań” plastycznych artyści były sfery tak na pozór abstrakcyjne jak te z cyklu „Na pograniczu myśli”, to nawet i wtedy poprzez tworzywo i technikę ciężą ku konkretowi, materializują się.

Ten wychowanek słynnej szkoły Kenara od razu i głęboko pojął fundamentalną zasadę sztuki, że koncepcje, metafory, wyobrażenia żyć mogą tylko w tworzywie i poprzez nie; że to, co wydaje się ograniczeniem, jest wyzwaniem; że opór jest jedyną drogą wyzwolenia wyobraźni. Stąd jego wierność starym technikom manualnym i trudnym, twardym tworzywom, stąd jego wierność rzemieślniczemu, rękodzielniczemu trudowi tworzenia.

Powiedziałem: „wychowanek słynnej szkoły Kenara” mając na myśli ten najszerszy z możliwych alfabetów sztuki, jaki daje solidny warsztat, czuła przyjaźń z tworzywem, cierpliwość przy jego formowaniu, świadomość technicznych, manualnych „sposobów” na ujarzmianie problemów formalnych, które jednak - i to jest właśnie i dopiero warsztat - mają głęboki wymiar artystyczny... Więc tak to powiedziałem, w takim sensie.

Bo przecież nie wolno tutaj zapomnieć o tym, że Jakubów też „wychowywany” był przez Józefa Gielniaka. Mistrza, który był sąsiadem z Wojkowa. Do „Bukowca” Jakubów miał parę kroków. To też było wychowywanie warsztatowe, ale w tym przypadku zakorzenione w niepowtarzalnej indywidualności. Dla młodego adepta sztuki niemal codzienny kontakt z Gielniakiem miał ogromne znaczenie.

I jest jeszcze jedno uwikłanie w twórczości Jerzego Jakubów, które trzeba mocno podkreślić. Również i ono, jak to uwikłanie w materię, nie jest jarmem, lecz wyzwaniem. Jest to zanurzenie w tę ziemię, w ten krajobraz, w to miasto: w Kowary, Karkonosze, Kotlinę Jeleniogórską.

Czyli tutaj można by mówić wręcz o kontynuacji kowarskiej szkoły graficznej, o kontynuacji - w szerokim sensie tego słowa - dziewiętnastowiecznego dzieła Friedricha Augusta Tittla, kowarzyna od 1809 r., który propagował jako grafik, drukarz i właściciel wydawnictwa między innymi panoramy Karkonoszy z motywem najczęstszym: widokiem na Śnieżkę z Wojkowa właśnie.

Z chęcią wymienię Jerzego Jakubów w jednym szeregu z Tittlem i jego uczniami: Ernstem Wilhelmem Knippelem i Carlem Julusem Riedenem, który, jak oni, wpisuje się swoją działalnością w Kowary. Ależ jak wszechstronną działalnością! Bo to jest na przykład Wieża Ciśnień przez niego własnoręcznie wyremontowana, gdzie znajduje się teraz jego pracownia i wspaniały zbiór starych lasek i kijów pielgrzymich, muzeum jedyne w swoim rodzaju. Bo to

jest na przykład jego dom wyremontowany przez niego własnoręcznie i pieczołowicie przy użyciu starych, historycznych technik budowlanych. Bo to są sianie rogate, znowu po dziesięcioleciach przerwy obecne w Kowarach, a to przecież Jerzy Jakubów był pierwszy, który je w historii odnalazł, propagował i własnoręcznie budował!

I taki zawsze był Jerzy Jakubów, kowarski. Był kowarski także wtedy, gdy ta piękna ziemia znowu nie miała szczęścia i po kataklizmie II wojny światowej niszczała tutaj najgłębsze warstwy kultury. Nie tylko materialnej. Szkody w niej zaistniałe widać gołym okiem.

Pustki w kulturze duchowej okiem nie zobaczysz, a przecież kultura duchowa jest najistotniejsza, materialna jest jej zaledwie funkcją. Wśród wielu wykorzenionych, którzy zasiedlili ten region po II wojnie światowej, niewielu tylko osiedliło się tu w szerszym tego pojęcia znaczeniu. Czasy - wbrew propagandzie - wcale nie sprzyjały zapuszczaniu korzeni. Jerzy Jakubów należy do tych jeszcze nielicznych, którzy zasiedlają tę ziemię nie tylko fizycznie, ale przede wszystkim duchowo. I za to również należy go cenić.

W twórczości i działalności Jerzego Jakubów odnajduję ontologiczną stabilność. Podziwiam go za zmysłową, wyobraźlaną metaforę, która abstrakcyjne sensy zakorzenia w ciałach stałych, dotykalnych, gęstych.

To, co wzburzone w bezpośrednim doświadczeniu, ustala się u niego w perspektywie plastyczności, stabilizuje w odkrywanym Porządku. Przy czym ta kosmogonia jest „gospodarska”. Jest to zaklanie świata w stan zadowolenia.

„Gospodarskość” wyobraźni, ale także narzędzi wyrazu plastycznego, rzetelność doboru środków, rzetelność konstrukcji grafiki, celność nazywania rzeczy „jakby” znanym, tylko jednocześnie „jakby” zapomnianym imieniem, dają widzowi natychmiastową pewność, że ma do czynienia ze sztuką ważną. Współczesną czy nowoczesną, ale jednocześnie klasycznie klarowną. Pozbawioną błędów eksperymentowania. Wyważoną w każdej warstwie.

Ten poetycki *Uhrwerk*, ta z reguły nie ujawniająca się, czy też skomplikowana lub nieczytelna warstwa „jak to jest zrobione”, od początku była w pracach Jerzego Jakubów „jakby” na wierzchu, przejrzysta, jasna i prosta. Proszę bardzo - demonstruje mimochodem artysta - to kunsztowne jest ot, tak po prostu zrobione i łatwe jak fuga Bacha.

Andrzej Więckowski

Pisarz, eseista, dziennikarz.
Od 1980 roku współpracował z Radiem Wolna Europa.
Redaktor miesięcznika ODRA. Wykładał w Kolegium Karkonoskim.
Współwórcza i moderator Obserwatorium Karkonoskiego
- cyklu debat o Kotlinie Jeleniogórskiej. Autor książek
„Wypowiedzieć wojnę Niemcom”, „Wejście na Świętą Górę”.

Z cyklu „Kamień VII”, „Kamień VII”, drzeworyt wzdł., 50 x 70 cm, 2004r.

„... Jerzy Jakubów jest artystą w środowiskach Polski północnej mało znanym, co rozumiałe ze względu na rynkową mentalność mass-mediów, brak zainteresowania ludzi warszawskiego (czytaj: „miarodajnego”) centrum dla wartości powstających na tzw. peryferiach, wreszcie infantylny pęd za innowacjami „ogładanymi” czyli skandalizującymi. Co nie znaczy, by Jakubów był artystą dopiero oczekującym na odkrycie. To twórca już dojrzały (ur. w 1957), uczeń największego z polskich grafików Józefa Gielniaka oraz profesorów PLSP im. A. Kenara w Zakopanem, dysponujący uprawnieniami Ministra Kultury i Sztuki w zakresie grafiki artystycznej i użytkowej. Formalnie jest związany z Wrocławskim Okręgiem Związku Polskich Artystów Plastyków.

O tożsamości artysty stanowi jednak przede wszystkim ogromny kontekst jego osobistych doświadczeń, kontaktów, kształtujących się w tych kontaktach uczuleń, nie mówiąc już o zgłębieniu natury i właściwości najbardziej umiłowanego tworzywa, z którym przychodzi mu się parać.

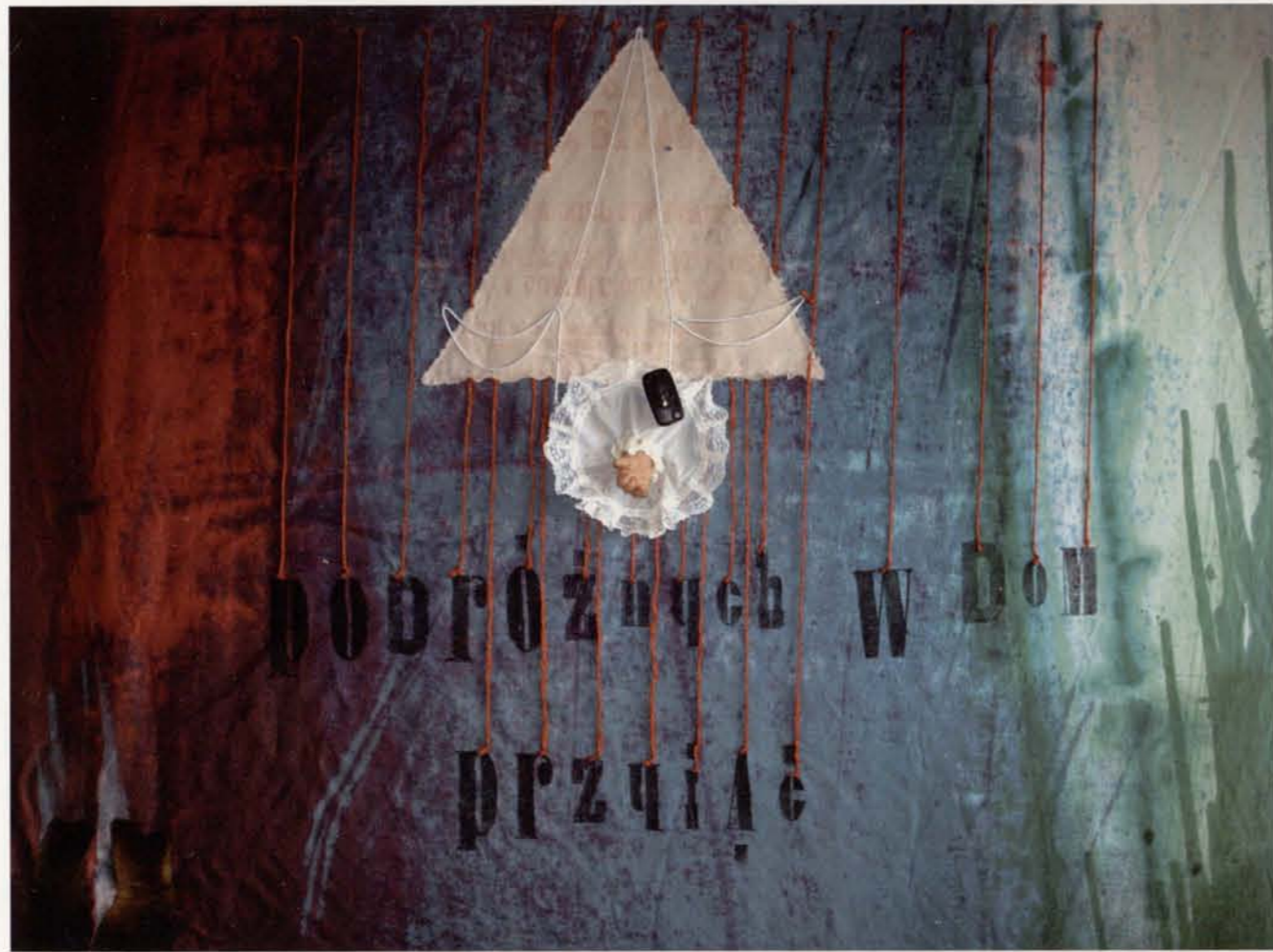
Duchowość sztuki artysty znajdują w tkwiącym u jej podstaw intuicjonizmie. Jakubów nie wypiera się duchowości, dzięki codziennemu kontaktowi z pasmami gór-pogłębia ją jeszcze. Jeśli jego pytania nie znajdują odpowiedzi w sferze „ratio”, sięga poza umysł – do wiary, intuicji... Wreszcie w tkwiącym w jego pracach pierwiastku niedocieczności (ukorzenionym w kulturze judeo-chrześcijańskiej), którego nie podobna przełożyć na język dyskursywno-logiczny...” (fragment recenzji z Kwartalnika „tygiEL” 1/50/2008)

dr Ryszard Tomczyk

(malarz, rysownik,
teoretyk oraz krytyk sztuki i literatury,
pisarz publicysta,
kierownik Laboratorium Sztuki „Galeria EL”,
redaktor naczelny Kwartalnika Kulturalno-Społecznego „tygiEL”)

Z cyklu „Hagiografy”- „Hagiograf II”, collage, płótno, 153 x 133 cm, 2000r.

Z cyklu „Hagiografy” - „Hagiograf IV”, collage, płótno, 153 x 133 cm, 2000r.

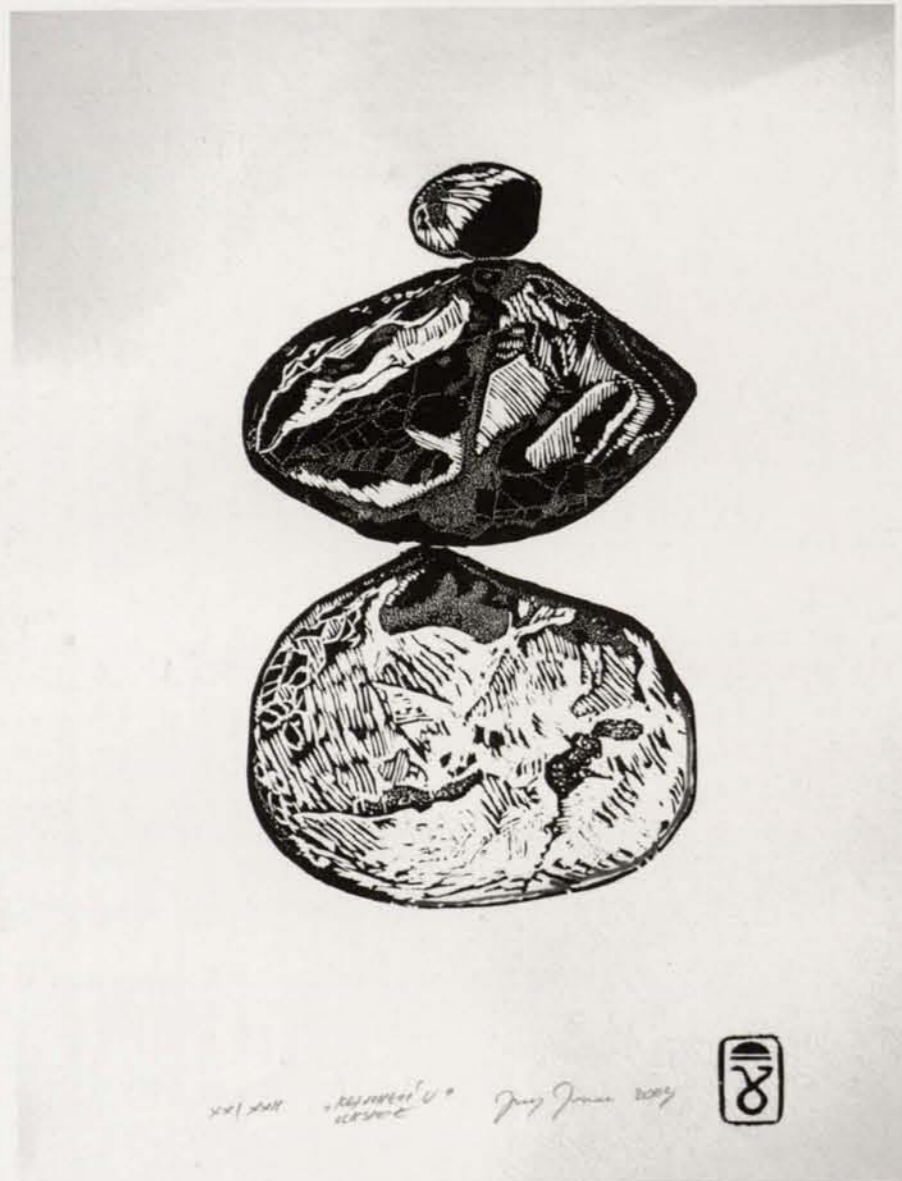
Z cyklu „Hagiografy” - „Hagiograf VI”, collage, płótno, 153 x 133 cm, 2000r.

Fragment instalacji „Przestrzeń chroniona KRK”, kamień, włókno naturalne, 2005r.

Z cyklu „Hagiografy”- „Hagiograf V”, collage, płótno, 153 x 133 cm, 2000r.

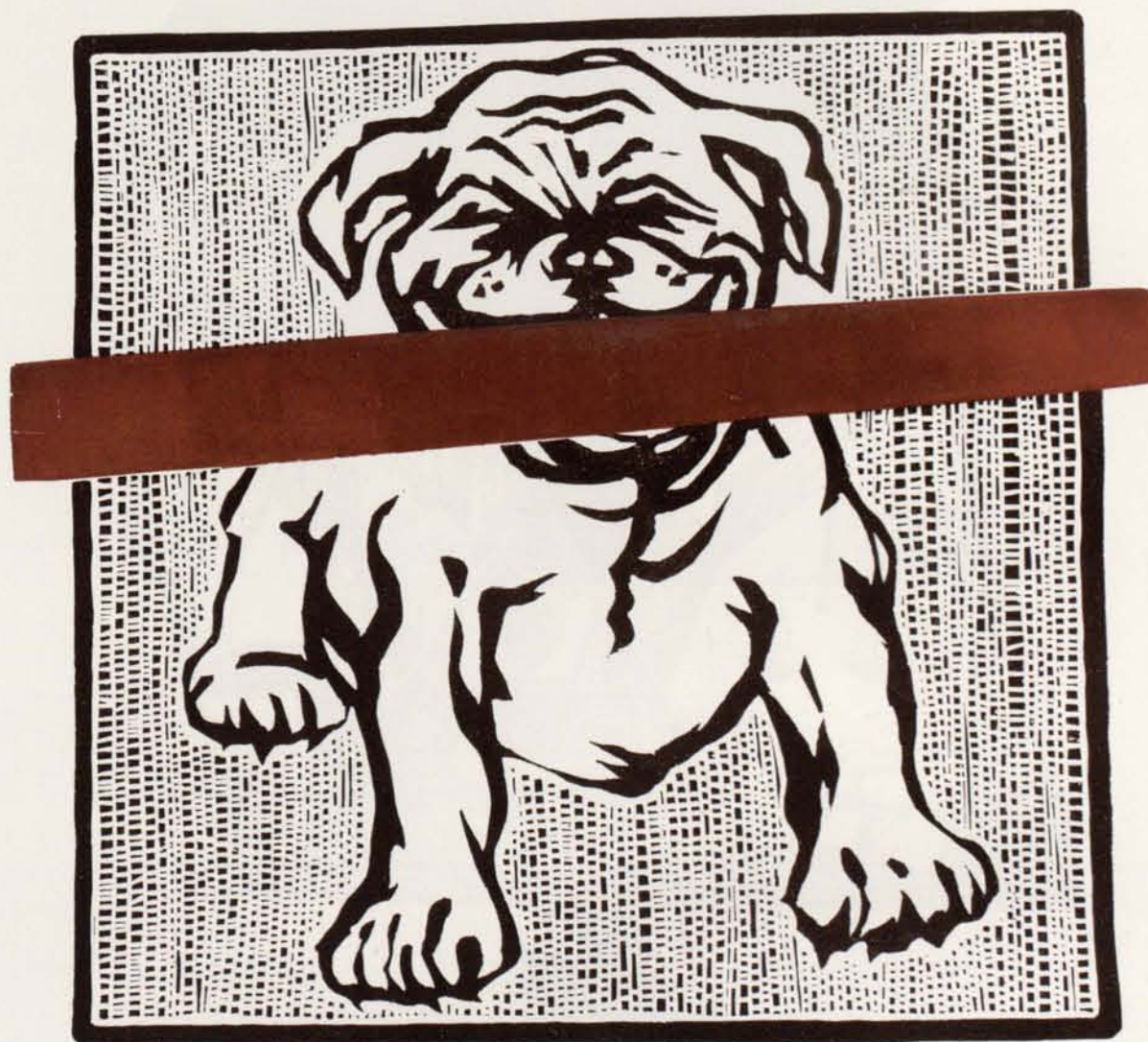
Z cyklu „Kamień”- „Kamień V”, drzeworyt wzdł., 50 x 70 cm, 2004r.

„Atlantis”, drzeworyt wzdł., 41 x 26,5 cm, 2009r.

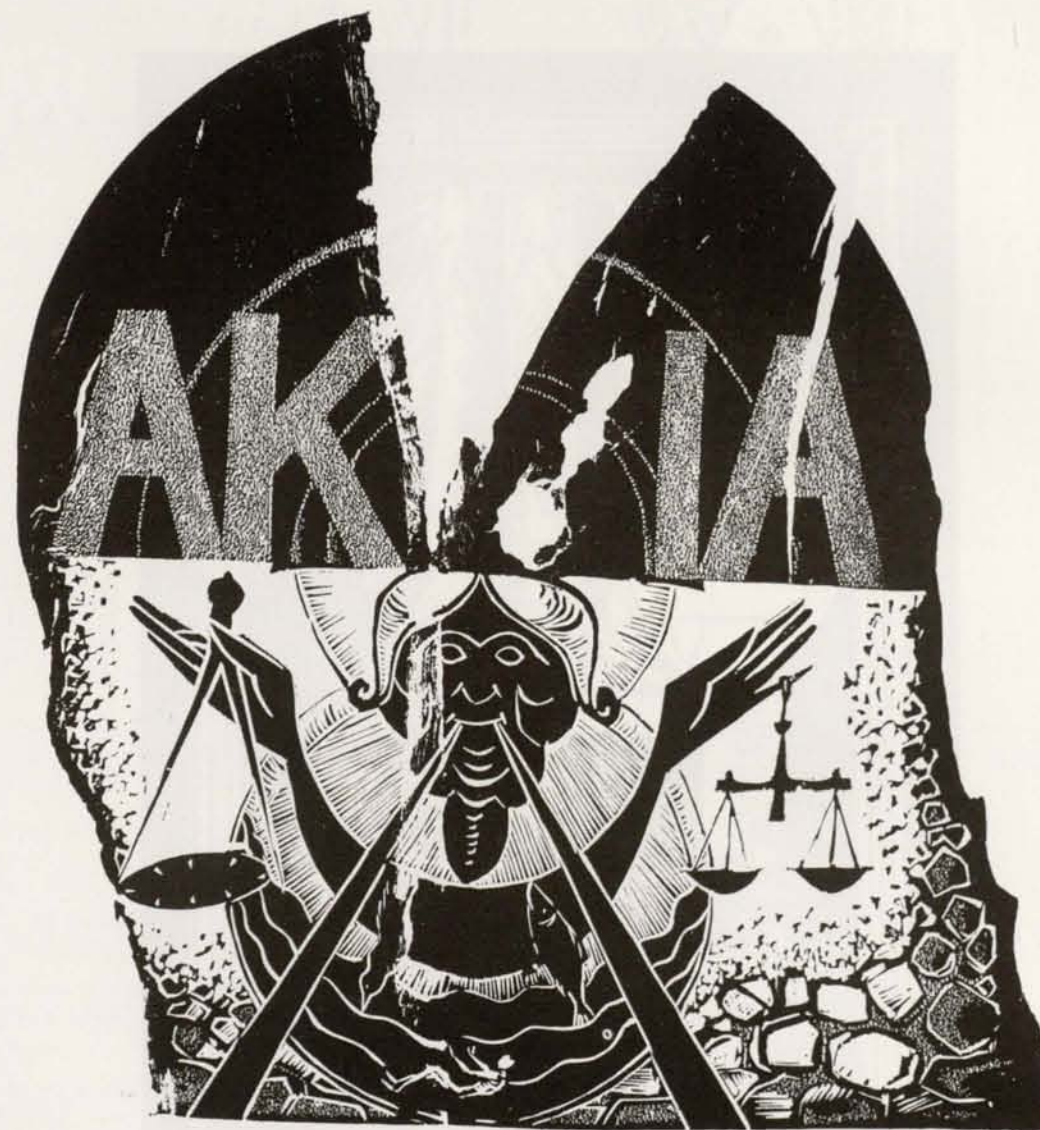
„TW Ogrodnik”, drzeworyt wzdł., 25,5 x 34 cm, 2010r.

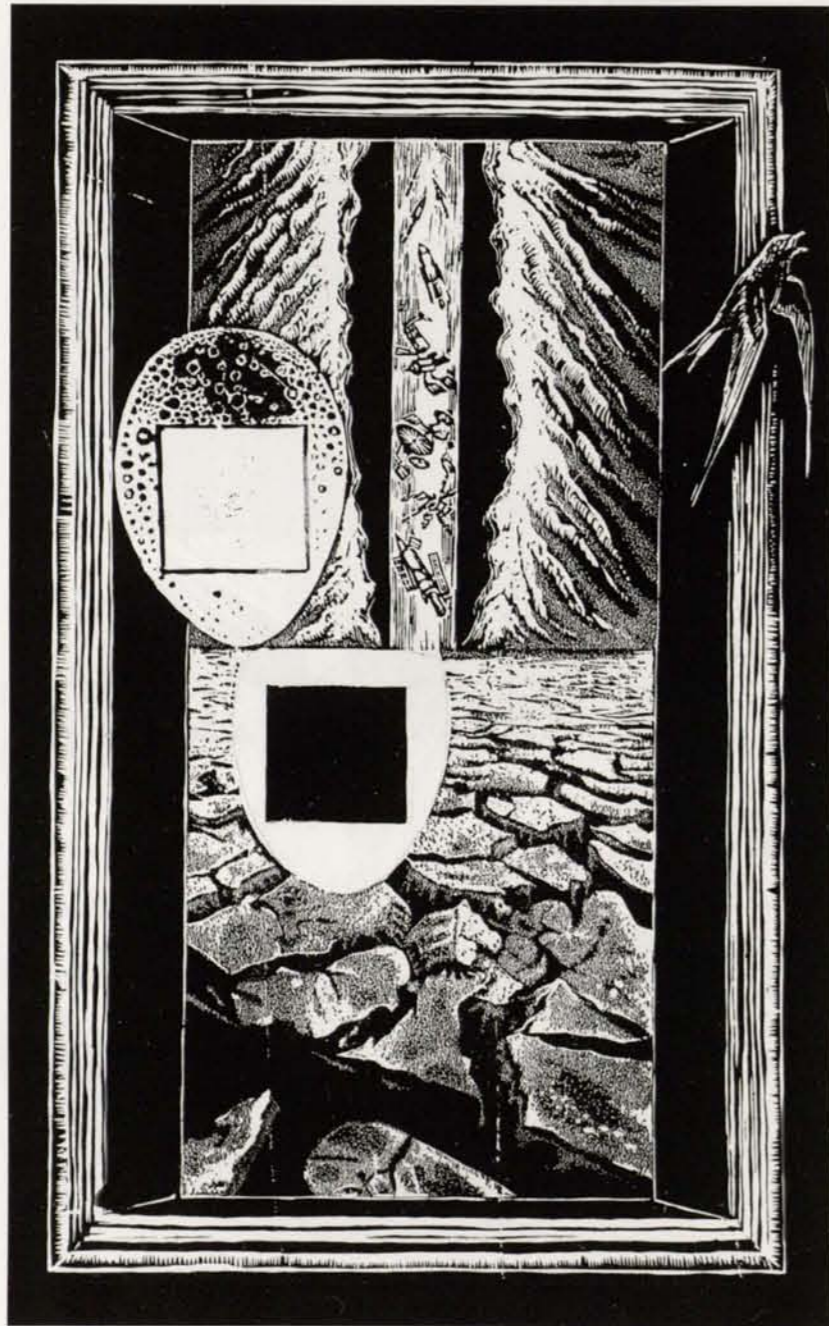
„Ekszyn”, drzeworyt wzdł., 56 x 50 cm, 2006r.

„Apokaliptis”, drzeworyt wzdł., 30,5 x 51 cm, 2011r.

„AKIA”, drzeworyt wzdł., 50 x 70 cm, 2011r.

„Atlantis II”, drzeworyt wzdł., 50 x 70 cm, 2009r.

Z cyklu „Kopijnik” - „Kopijnik IX”, drzeworyt wzdł., 50 x 70 cm, 2006-7r.

JERZY JAKUBÓW

ur.19. X. 1957r. w Cieplicach Śl. (Jelenia Góra).
Mieszka w Kowarach.

Rzeźbiarz, grafik, ilustrator.

Absolwent PLSP im. Antoniego Kenara w Zakopanem.
Członek ZPAP. Stypendysta MK i DN.

Autor kilkudziesięciu wystaw indywidualnych oraz uczestnik wielu wystaw zbiorowych w kraju i za granicą. Jego prace pokazywane były w: USA, Danii, Szwecji, Włoszech, Niemczech, Czechach, Ukrainie i na Litwie.

Uczestniczył między innymi w wystawach:

- Międzynarodowa Wystawa „Pomost Między Wschodem i Zachodem” - Coesfeld, Holandia,
- „Dante in Polonia” - Rawenna, Włochy, Warszawa,
- Międzynarodowe Biennale Dantesca - Rawenna, Włochy,
- Międzynarodowa Wystawa Małej Formy Graficznej - Stanisławów, Ukraina,
- Wystawa Twórców Europy Wschodniej - Lwów, Ukraina,
- Międzynarodowa Wystawa Ekslibrisu - Gubernia, Litwa,
- Międzynarodowe Triennale Ekslibrisu i Małej Formy Graficznej - Havířov, Czechy,
- Międzynarodowe Biennale Grafiki - Ploesti, Rumunia,
- Międzynarodowe Biennale Grafiki „Premio Acqui” - Acqui Terme, Włochy,
- Międzynarodowa Wystawa Maryjna - New Jersey, USA,
- Triennale Rzeźby Religijnej - Kraków,
- Triennale Rzeźby Portretowej - Gdańsk,
- Międzynarodowe Triennale Grafiki - Kraków,
- Międzynarodowe Biennale „Salon Wschodni” - Lublin,
- Biennale Małych Form Malarskich - Toruń,
- Międzynarodowe Biennale Ekslibrisu - Kraków, Katowice,

Ostrów Wielkopolski, Grudziądz,
- Tarnowskie Biennale Sztuk Wszelakich
„Galicyjskie Judaica” - Tarnów,
- Międzynarodowe Triennale Autoportretu - Radom,
- Jubileuszowa Wystawa „125 lat Szkoły Kenara - Absolwenci - Profesorowie”, Zakopane,
- „Po setce”, wystawa jubileuszowa z okazji 100-lecia ZPAP, Wrocław.

Laureat nagród i wyróżnień, uhonorowany:

„Ars Populi” im. Władysława Hasióra,
„Bonum Publicum” im. Aleksandra Patkowskiego,
„Zasłużony dla kultury polskiej”,
„Zasłużony dla rolnictwa RP”,
„Tytułem Grafika Roku”.

Zainteresowanie sztuką zawdzięcza ojcu, który był twórcą amatorem.

Pierwsze samodzielne kroki twórcze stawia pod kierunkiem art. grafika Józefa Gielniaka.

Na drogę świadomego rozwoju wprowadzają go pedagodzy „Szkoły Kenara”.

Technikę drzeworytu odnajduje i pogłębia również w zakopiańskich pracowniach grafików zafascynowanych Skoczylasem, Kulisiewiczem i „Rytem”. Duży wpływ na krystalizowanie się indywidualnej postawy twórczej miały osobiste kontakty z prof. Alfredą Poznańską.

Permanently poszukuje sposobów powiązania tradycyjnych technik z możliwościami własnego wyrazu artystycznego.

Narracyjne próby łączenia tradycji z prądami współczesności stanowią charakterystyczny rozpoznawalny akcent całej jego twórczości. Wtajemniczony w arkanach sztuki typograficznej manipuluje monochromatycznym obrazem upraszczając i wzbogacając otaczającą rzeczywistość.

Wybrane wystawy indywidualne:

- 1975 - Wystawa malarstwa, grafiki, rzeźby - Salon MOK, Kowary,
- 1976 - Wystawa grafiki i rysunku (wspólna z A. Matejkowski) - Salon MOK, Kowary,
- 1977 - Wystawa grafiki i rysunku - Galeria MCK, Wojków,
- 1980 - Wystawa malarstwa - Salon ZOK, Złotoryja,
- 1983 - Wystawa Kompozycji Rzeźbiarskich - „Pawilon Krokus”, Karpacz,
- 1984 - Ekspozycja Happeningowa Stelle - Skalnik Rudawy Janowickie,
- 1985 - Wystawa grafiki - „Salon na antresoli” KMPIK, Jelenia Góra,
- 1986 - „Trzy Razy Grafika” (oraz M. Lercher, J. Lipiński) - Galeria Sztuki Współczesnej, Jelenia Góra,
- 1986 - „Monotypie” - Ściana GOK „Radar”, Mysłakowice,
- 1986 - Wystawa rysunku - KMPIK, Jelenia Góra,
- 1986 - „Wystawa jednej rzeźby” - Kamieniołom, Brzeźnik,
- 1987 - Wystawa rysunku - Ośrodek Pracy Twórczej, Stegna Gdańska,
- 1988 - Wystawa grafiki użytkowej - Ściana GOK „Radar”, Mysłakowice,
- 1988 - „Cztery Razy Grafika” (oraz J. Kryszpin, M. Lercher, J. Lipiński) - BWA, Jelenia Góra,
- 1988 - Wystawa rzeźby i rysunku - Galeria Terenowa BWA, MOK Kowary,
- 1988 - Wystawa rysunku - LPG Zittau (Niemcy),
- 1989 - „Instalacje proekologiczne” - Park Pałacu, Bukowiec,
- 1989 - Wystawa rysunku „JP II” - Siedziba Zrzeszenia Organizacji Polonijnych, Hartford (USA),
- 1992 - „Wystawa jednego obrazu - I. J. Paderewski” - Dom Polski, Hartford (USA),
- 1992 - Wystawa rysunku i malarstwa „Kartony z Ameryki” - Galeria MOK, Kowary,
- 1994 - Wystawa malarstwa „Genesis” - Galeria Promocje ODK, Jelenia Góra,
- 1995 - Wystawa rysunku „Karkonoskie Hybrydy” - Muzeum KPN, Jelenia Góra - Sobieszów,

- 1995 - Wystawa grafiki „Katyń 1940” (oraz M. Lercher) - Muzeum Historyczne Arsenał, Wrocław,
- 1996 - Wystawa rysunku „Nastroje bieli” - Muzeum KPN, Jelenia Góra - Sobieszów,
- 1997 - Wystawa grafiki - Galeria Miejska, Kowary,
- 1997 - Wystawa pt. „Drzeworyt” - BWA, Jelenia Góra,
- 1998 - Wystawa grafiki” - Galeria Roskilde (Dania),
- 1998 - Wystawa malarstwa „Czar - Szab” - Galeria Banku Śląskiego, Jelenia Góra,
- 1998 - Wystawa grafiki - Muzeum, Jaegerspris (Dania),
- 1999 - Wystawa malarstwa „Miejsce” - Galeria CRR KRUS, Szklarska Poręba,
- 2000 - Wystawa grafiki „Układy zmienne” - „Galeria pod Brązowym Jeleniem” Jelenia Góra,
- 2002 - Wystawa Ekslibrisu „Znani i mniej znani w ekslibrisie JJ” - Galeria MBP, Jelenia Góra,
- 2003 - Wystawa rysunku „Szkie do portretu” - Muzeum KPN, Jelenia Góra - Sobieszów,
- 2003 - Wystawa rysunku „Wydarte ze wspomnień - akt” (oraz S. Kozłowski, fotografia), Muzeum Regionalne, Lubań,
- 2004 - Wystawa rysunku „Akt” - Żagański Pałac Kultury,
- 2005 - Wystawa drzeworytu „Kamień” - Żagański Pałac Kultury,
- 2006 - Wystawa drzeworytu - Hotel „Halit”, Zakopane,
- 2007 - Wystawa drzeworytu - Muzeum Tatrzańskie, Galeria Władysława Hasióra, Zakopane,
- 2007 - Wystawa rysunku i grafiki - Pałac Biskupi, Kamień Pomorski,
- 2007 - Wystawa drzeworytu - Galeria Ekslibrisu „Podgórze”, Kraków,
- 2007 - Wystawa drzeworytu „Romska Droga” - Muzeum Regionalne, Tarnów,
- 2007/8 - „Akt-XXX lecie pracy twórczej” - Galeria MOK, Kowary,
- 2008 - „Drzeworyt” - Galeria Centrum, Kamienna Góra,
- 2008 - Wystawa drzeworytu „Kopijnik” - Wieża Rycerska, Siedlęcín.

Wystawę zrealizowano przy wsparciu finansowym Powiatu Jeleniogórskiego
w ramach cyklu *Artyści Kotliny Jeleniogórskiej*.

Organizator wystawy i wydawca katalogu:

Galeria BWA

Ul. Długa 1

58-500 Jelenia Góra

tel. 075 75 266 69

fax 075 76 75 132

<http://galeria-bwa.karkonosze.com>

Dyrektor:

Janina Hobgarska

Redakcja:

Janina Hobgarska

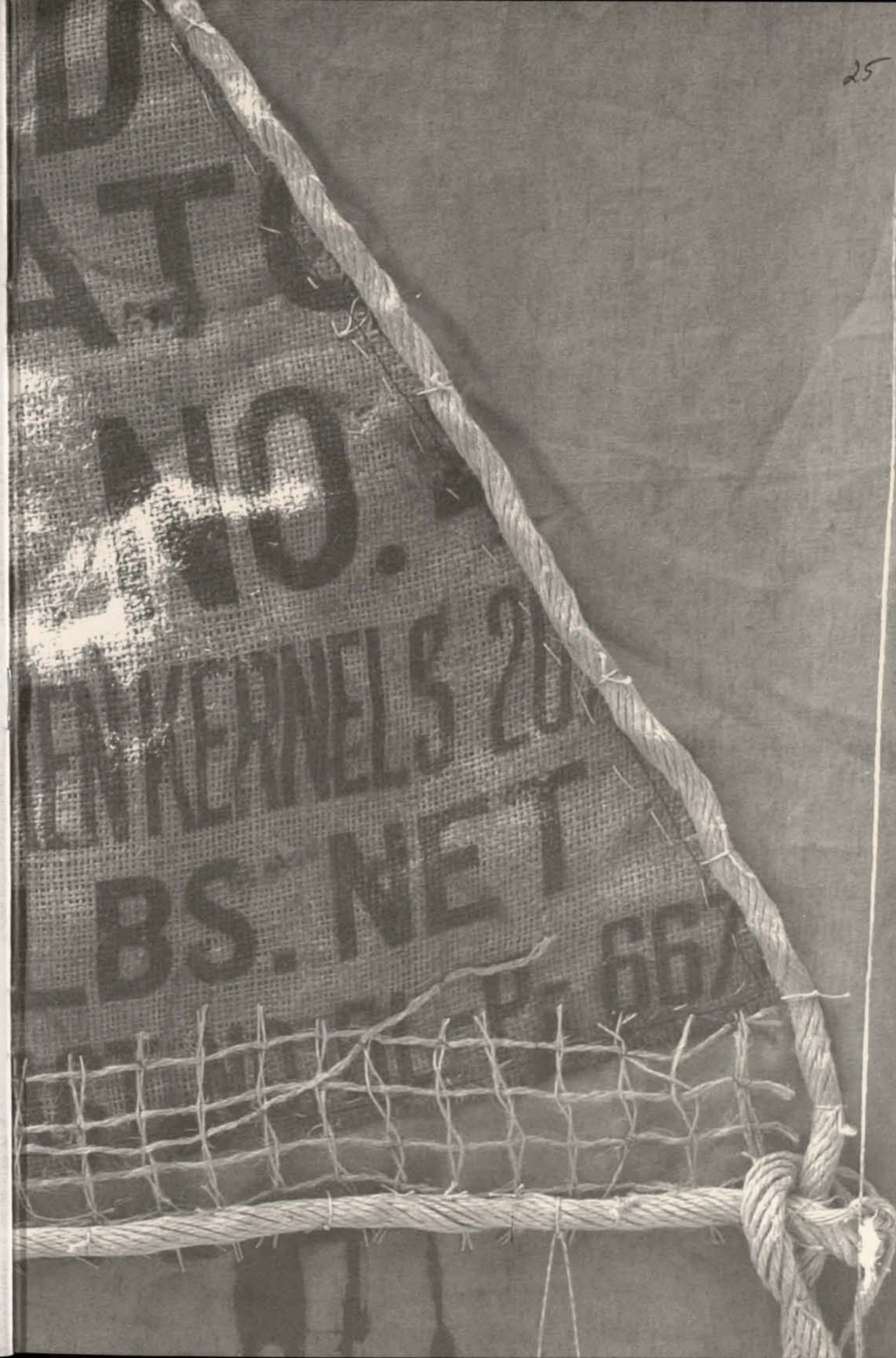
Opracowanie graficzne i przygotowanie do druku:

Bogumiła Twardowska-Rogacewicz

Druk:

Art-Service, Jelenia Góra

ISBN 978-83-87871-74-1

ISBN 978-83-87871-74-1